

MNICHOVSKÁ DOHODA V KARIKATUŘE A VE FOTOGRAFII

Zuzana Loubet del Bayle

Žáci mají k dispozici dvojí historický materiál. Prvním je karikatura D. Lowa, „What´s Czechoslovakia to me, anyway“. Druhým fotografie čtveřice politických veličin z Mnichova. Žáci hledají zdánlivé detaily, jež jasně naznačují postoj jednotlivých aktérů, příp. jejich úmysl aangažovat se či ne. Žáci si mohou vyzkoušet roli, kdyby se oni ocitli v roli politika, který má podepsat dohodu s agresorem. Co by převládlo – lhostejnost, odevzdanost, bojovnost, přetvářka...

dějepis, občanská nauka

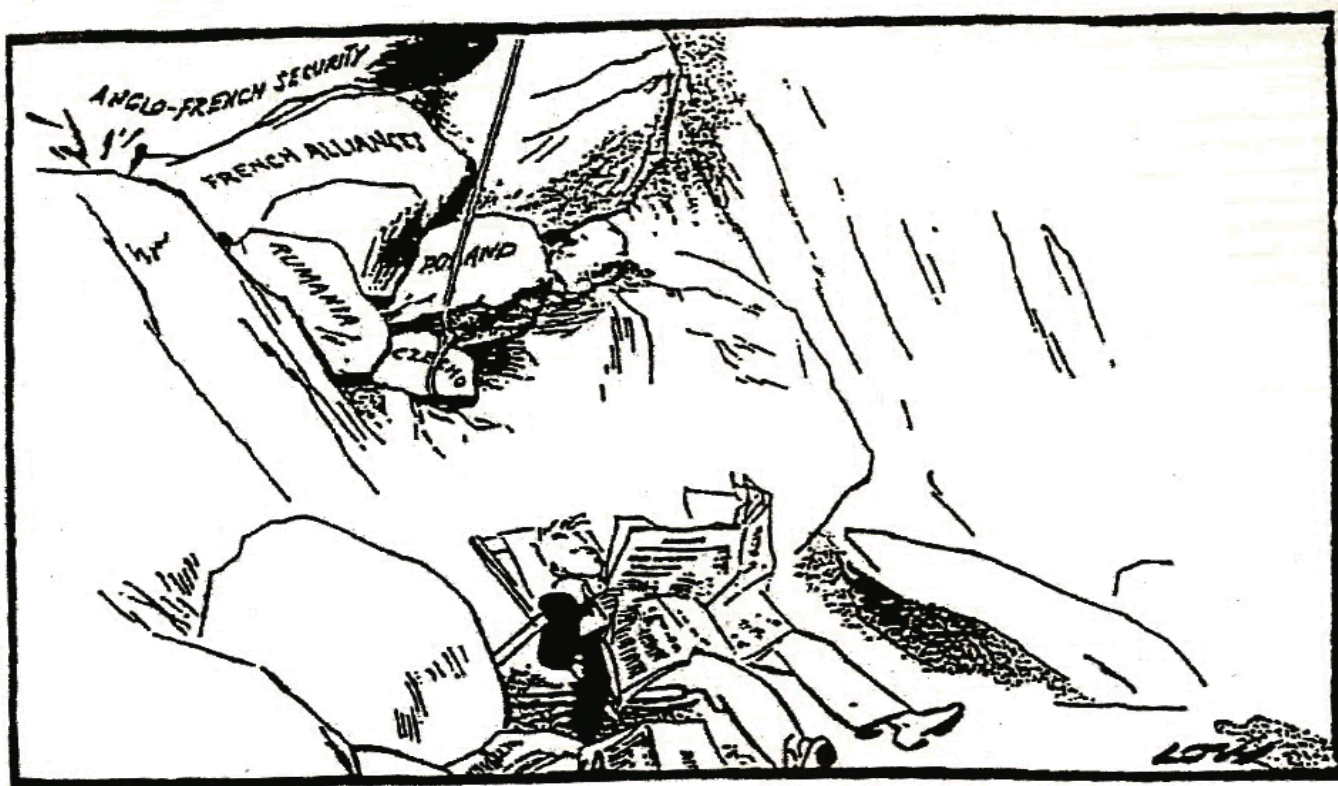
ZŠ, SŠ

Metody, cíle a výstupy: pozorování, analýza obrazového materiálu z hlediska sémiologie, syntéza na pracovním listu. Žáci popíší situaci na fotografii a na karikatuře, hledají společné znaky na fotografii i na karikatuře. V případě fotografie si všimnou až nápadných prvků – stisk ruky, skloněná hlava, vítězný výraz tváře, oblečení atp. a na jejich základě mohou vyvodit jejich význam v daném historickém okamžiku. Žáci zjistí, proč je karikatura parodií na politiku izolacionismu. Umí vysvětlit pojem „appeasement“, ale také roli oné čtveřice mužů z fotografie. Žáci si uvědomí, zda měli Češi v roce 1938 vůbec nějakou volbu.

Dokument 1: Mussolini, Hitler, Daladier a Chamberlain po podpisu Mnichovské dohody

- Dva tábory: pacifisté a ti, co chtějí válku – stojí vždy vedle sebe
- Oblečení: uniforma, odznak s hákovým křížem a na paži (Hitler) x v civilu
- Postoj: vítězný postoj a úsměv, zvednutá hlava x skloněná hlava (Daladier) při stisku ruky – atmosféra bezmoci a ponížení, souhlas s tím, aby Hitler pokračoval ve své expanzivní politice
- Fotograf klade důraz na stisk ruky, chvíle, kdy se píšou dějiny Evropy
- Fotografie, kterou viděl celý svět, vyvolala různé reakce: smíšené pocity obyvatel (pocit porážky x zbabělá úleva, trvala jen krátce)
- Co následovalo: přepadení Československa, podepsání smlouvy s Ruskem, napadení Polska
- Pomůže pochopit atmosféru, těžkost rozhodnutí podepsat nebo nepodepsat Mnichovskou dohodu

Dokument 2: Britská karikatura od Davida Lowa, What's Czechoslovakia to me, anyway? (Co je mi vlastě po Československu?), 18. červenec 1938

Použité zdroje:

fotografie „Mnichovská dohoda“ z 30.9. 1938

karikatura D. Lowa „What´s Czechoslovakia to me, anyway“ z 18.7. 1938